Dr. Hengl Melinda

Jogász, Pszichológus, Írásszakértő hallgató, Grafológus,
Jelnyelvi interkulturális kommunikációs szakértő

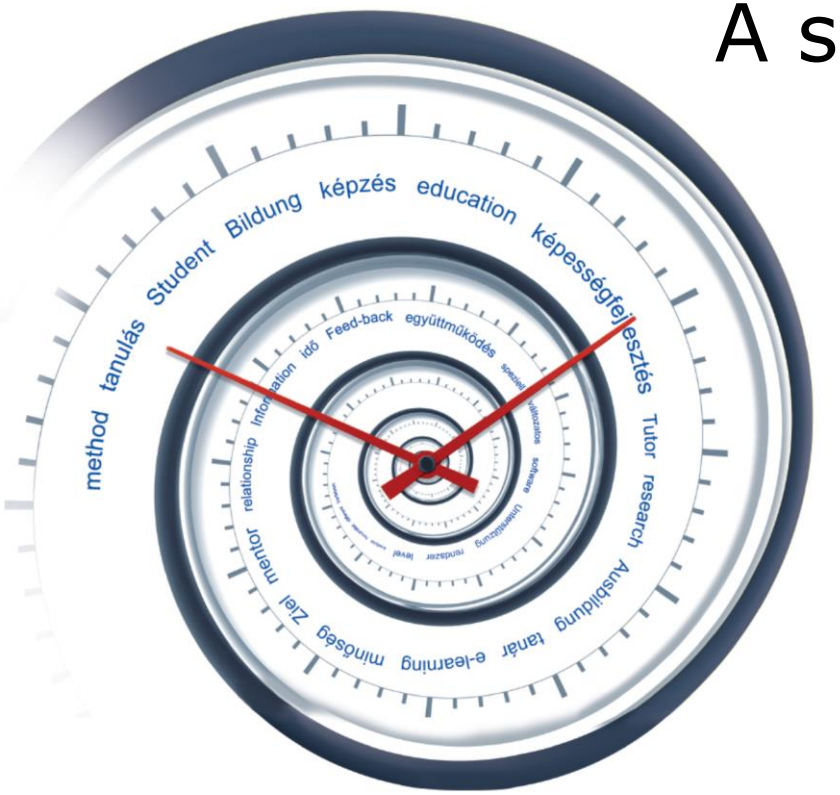

A siketek felsőoktatásának aktuális kihívásai

A tudásgyárak technológiaváltása
és humánstratégiája –
a felsőoktatás kihívásai a
XXI. században

2014. május 29-30.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A kutatás

- 1. A kutatás célja:
  - A siketoktatás *hazai helyzetének feltérképezése*.
  - A siketoktatás *külföldi mintáinak tanulmányozása.*
  - A változtatás igényének felismerésén túl *javaslatok megfogalmazása* a magyarországi siketoktatás rendszerének modernizálására.

- 2. A kutatás menete és módszertana

  - A *szakirodalom* felkutatása:
    - a hazai szakirodalom tanulmányozása,
    - kapcsolatfelvétel a PTE Támogató Szolgálatával,
    - e-mail az amerikai Gallaudet Egyetemnek.

  - A hazai és a külföldi szakirodalom összehasonlító elemzése. A források kritikai és értelmező feldolgozása.

  - *Javaslatok* megfogalmazása.

A hazai helyzet feltérképezése

- *Problémák:*
  - 1. Nem egységes a magyar jelnyelv.
  - 2. Felmerülhet a továbbtanulási motiváció hiánya a siket társadalom részéről.
  - 3. Siket középiskola hiánya.
  - 4. Siket egyetem (kar, szak) hiánya.

A külföldi gyakorlat tanulmányozása

Az amerikai *Gallaudet Egyetem*

- Gallaudet Laurent Clerc Országos Siketképző Központ:
  - Kendall Bemutató Elemi Iskola,
  - Siketek Minta Középiskolája.
  - *Gallaudet Egyetem.*
    - 1988-2006 között siket rektor (I. King Jordan).
    - Hallgatói létszám (1100 fő alapképzésben, 400 fő mesterképzésben).
    - Az angol nyelv mellett jelbeszéddel is kísért előadások.
    - Képzési paletta:
      - Mesterfokozat közigazgatásból, stb.
      - Doktori képzés klinikai pszichológiából, stb.

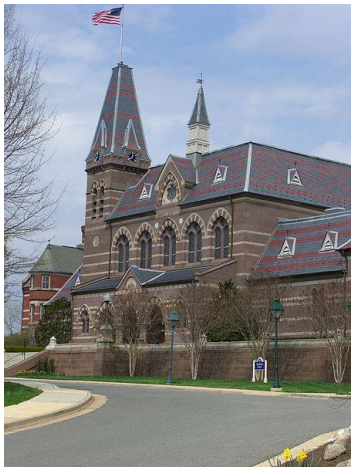

Javaslataim

- 1. A magyar jelnyelv egységesítése.
- 2. Igényteremtés a siket társadalomban a diplomaszerzésre.
- 3. Siket középiskolai rendszer kialakítása.
- 4. Siket felsőoktatási rendszer kialakítása.

1. A magyar jelnyelv egységesítése

- Amennyire csak lehetséges közelíteni kell egymáshoz a magyar jelnyelvjárásokat:
  - Akár a budapesti jelnyelvjárás alapul vételével.
  - Akár a leendő siket középiskola jelnyelvjárását alapul véve.
- Nagy előrelépés, hogy kutatási program indult a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Nyelvtudományi Intézetében a magyar siket jelnyelv egységesítésére.
  - A JelEsély elnevezésű projekt a jelnyelv iskolai oktatásban történő bevezetését készíti elő (a törvényi előírásnak megfelelően 2017-től).

2. Igényteremtés a siket társadalomban a diplomaszerzésre

- Diákoknak nyílt napok (tájékoztatás a közép- és felsőfokú siketoktatás módszereiről és az akadálymentesített szolgáltatásokról).
- Szülőknek fórumok (felhívni a figyelmet a diplomaszerzés előnyeire).
- SINOSZ rendezvényeken részvétel.
- Internetes lehetőségek használata (facebook profil, netes hirdetések).
- Média felületeken való megjelenés (TV, rádió, újságok).
- Diplomás siketekkel készített interjúk vetítése.
- Köztereken reklámok elhelyezése.
- …..

3. A siket középiskolai rendszer kialakítása

- A *jogszabályi háttér megteremtése* (Fogyatékos Oktatási törvény megalkotása: ingyenes oktatás, egyénre szabott igények alapján).
- Az *anyagi források előteremtése* (állami akadálymentesítési támogatások, intenzív pályázatfigyelő és pályázatíró tevékenység).
- A siketoktatás színvonalának emelése, és megfelelő jelnyelvismerettel rendelkező *szaktanárok képzése*.
- Olyan *középiskola létrehozása Magyarországon*, amely kifejezetten a siket tanulókat juttatja el az érettségihez.

4. A siket felsőoktatási rendszer kialakítása – több lépcsős megoldás

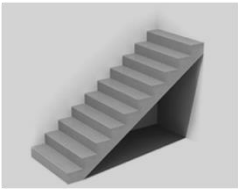

- A *külföldi példákat alapul véve* (siket egyetemek működése, szervezeti felépítése, oktatási módszerei) meg kell teremteni a magyar siket felsőoktatási rendszert is.
- Biztosítani kell a *siket felsőoktatási rendszer kereteit*:
  - jogi háttér,
  - anyagi források,
  - képzett szakemberek,
  - siketbarát oktatási feltételek (teljes körű akadálymentesítés).
- *Fel kell mérni a lehetőségeket a siketek felsőoktatásban való részvételére* (mérnök, pedagógus, orvos, pszichológus, jogász, kutató, művész ……).
- *Felvételi előkészítő tanfolyamok* indítása siket diákok számára.
- *Ösztöndíj lehetőségek* biztosítása (Gallaudet).

- *Legyen a jövő feladata* egy siket magyarországi egyetem létrehozása.

- *Legyen a jelen feladata* siket karok vagy siket szakok megteremtése.

  - A meglévő egyetemi szakok akadálymentesítése által is emelkedne a siketoktatás színvonala.

ZÁRSZÓ

- A siket kisebbségnek és a halló többségi társadalomnak egymást kiegészítve, együtt és nem egymás mellett kell élnie.

- A siketoktatás korszerűsítése nehéz és összetett feladat, amihez nélkülözhetetlen a rendszer akadálymentessé és hatékonyabbá tétele.

A tudás más emberré tesz,

az ismeretek által kitágul a világ.

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
SZE - GYŐR

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

Munkaerő-piaci igényeken alapuló szaknyelvi képzés,
és a Széchenyi István Egyetem idegen nyelvi oktatásának
komplex fejlesztése.
TÁMOP-4.1.2.D-12/1/KONV-2012-0007

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.